

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 703/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/39/2024 z 23. januára 2025 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/110/2025 z 30. júla 2025 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. októbra 2025 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), čl. 38 charty, čl. 53 dohovoru, čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) a čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Rady 913/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľ navrhuje zrušenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie, ako aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 4 500 eur. Sťažovateľ zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o ústavnej sťažnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 29C/68/2023 proti žalovanej (Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky) domáhal zaplataenia náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“).

3. Okresný súd rozsudkom z 22. mája 2024 zamietol návrh sťažovateľa na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie (výrok I), žalobu zamietol (výrok II) a sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III).

4. Napadnutým rozsudkom krajský súd rozsudok okresného súdu z 22. mája 2024 potvrdil ako vecne správny (výrok I), návrh sťažovateľa na začatie prejudiciálneho konania zamietol (výrok II) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok III).

5. O dovolaní sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením najvyšší súd tak, že ho odmietol v súlade s § 447 písm. e) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) z dôvodu nespĺnenia podmienok podľa § 429 CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Podľa sťažovateľa je napadnuté uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania z dôvodu jeho nespísania advokátom arbitrárne, a to z dôvodu ignorovania judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“).

7. Arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu je podľa sťažovateľa spôsobená tým, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal namietaným zásahom do práv, a to porušením „*práv vysokej ochrany spotrebiteľa*“, pričom popiera ústavu a medzinárodné zmluvy, ako aj akty Európskej únie.

8. Nepredložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie došlo podľa sťažovateľa k odmietnutiu spravodlivosti. Ako neracionálne označuje odôvodnenie odvolacieho súdu, podľa ktorého sa sťažovateľ domáhal výkladu vnútroštátnej legislatívy, a nie únieového práva. Sťažovateľ zotrval na názore o potrebe predloženia prejudiciálnych otázok zo strany odvolacieho súdu, keďže sa nimi najvyšší súd vôbec nezaoberal.

9. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľ odôvodňuje stresom, napätím a frustráciou či obavami z výsledku súdnych konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov vydaných vo veci konania podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z.

11. V úvode tejto časti rozhodnutia ústavný súd poukazuje na skutočnosť absencie právneho zastúpenia sťažovateľa, pričom vzhľadom na uvedenú skutočnosť pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaniu. Berúc do úvahy skutočnosť, že ústavná sťažnosť obsahuje,

odhliadnuc od nedostatku právneho zastúpenia, všeobecné, ako aj osobitné náležitosti požadované zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024, I. ÚS 340/2024).

III.1. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, listinou, dohovorom, chartou a dodatkovým protokolom a ustanovení zmluvy, dohovoru, charty a smernice napadnutým rozsudkom krajského súdu:

12. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 360/2021).

13. Ústavný súd konštatuje, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie so zámerom vecného preskúmania posúdenia jeho veci odvolacím súdom.

14. Keďže o námietkach sťažovateľa smerujúcich proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol oprávnený rozhodnúť najvyšší súd v rámci dovolacieho konania, uplatnením princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu tak, ako vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd relevantnú časť ústavnej sťažnosti odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci (bod 1 výroku tohto uznesenia).

15. Na uvedenom závere nemení nič ani skutočnosť, že dovolanie smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu bolo odmietnuté podľa § 447 písm. e) CSP z dôvodu, že neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP. Sťažovateľ bol krajským súdom poučený o obligatórnej povinnosti byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ako aj o následkoch nesplnenia uvedenej povinnosti. Procesnou povinnosťou dovolateľa bolo v úmysle vyhnúť sa následkom nesplnenia zákonnej povinnosti predložiť v určenej lehote splnomocnenie na svoje zastupovanie v dovolacom konaní advokátom. V konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci by bola táto zákonná povinnosť splnená rozhodnutím centra o priznaní nároku na právnu pomoc podľa príslušných ustanovení zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, a to za predpokladu, že by sťažovateľ v súvislosti s napadnutým konaním centrum o poskytnutie právnej pomoci požiadal.

16. Zo samotného napadnutého uznesenia najvyššieho súdu pritom vyplýva aj tá skutočnosť, že sťažovateľ bol v napadnutom rozsudku krajského súdu o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci riadne poučený.

17. Pokiaľ v konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľ ako dovolateľ obligatórnu povinnosť zastúpenia v dovolacom konaní nesplnil a splnomocnenie na svoje zastupovanie v konaní pred najvyšším súdom nepredložil, sám sa vystavil procesnému následku, ktorý je spojený s takýmto

konaním, t. j. odmietnutiu ním podaného dovolania z dôvodu nesplnenia podmienky vyplývajúcej z § 429 CSP s následkom nepristúpenia k meritórnemu dovolaciemu prieskumu. Uvedený stav bol teda následkom vyvolaným zanedbaním procesnej povinnosti samotným sťažovateľom, preto pre posúdenie uplatnenia právomoci ústavného súdu proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu je právne irelevantný. Ústavný súd preto odmietol túto relevantnú časť ústavnej sťažnosti smerujúcu proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

III.2. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, listinou, dohovorom, dodatkovým protokolom a ustanovení zmluvy, dohovoru, charty a smernice napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

18. Po oboznámení sa s obsahom podstatných častí napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci a predovšetkým v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami upravujúcimi podmienky prejednávania dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku [§ 429 v spojení s § 447 písm. e) CSP], ktoré interpretoval a aplikoval v súlade s ich obsahom, jeho úvahy sú logické, legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

19. Najvyšší súd vychádzal v konaní o dovolaní sťažovateľa z príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich dovolacie konanie, ktoré explicitne ustanovujú obligatórnu povinnosť dovolateľa byť zastúpený advokátom s presne špecifikovanými výnimkami z tohto obligatórneho zastúpenia, ktoré však sťažovateľ nespĺňal [výnimky stanovené v § 429 ods. 2 písm. a) až c) CSP].

20. Zo samotného napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sťažovateľa o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o povinnom spísaní dovolania v dovolacom konaní advokátom poučil. Rovnako poučil sťažovateľa aj o práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

21. Okresný súd navyše sťažovateľa uznesením z 2. mája 2025 vyzval, aby v stanovenej lehote predložil dovolanie spísané advokátom, resp. predložil plnú moc na zastupovanie v dovolacom konaní. Okresný súd navyše sťažovateľa poučil aj o následku nesplnenia výzvy v zmysle § 447 písm. e) CSP, ktorý napokon najvyšší súd v konkrétnych okolnostiach veci aj aplikoval.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ ako dovolateľ bol poučený odvolacím súdom o svojich povinnostiach a zároveň súdom prvej inštancie vyzvaný na splnenie svojich povinností, avšak túto výzvu nespĺnil, čo bolo podložené konkrétnymi skutočnosťami vyplývajúcimi zo spisu, je postup najvyššieho súdu vyúsťujúci do odmietnutia dovolania pre nesplnenie obligatórných náležitostí dovolania podľa § 429 ods. 1 CSP výsledkom uplatňovania procesnoprávnych predpisov v príslušnom konaní, ktoré v zmysle ustálenej judikatúry nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

23. Sťažovateľ síce argumentuje (aj keď bez bližšej identifikácie) judikatúrou ESĽP, no celkom nedôvodne, keďže, súc poučený o možnosti požiadať o poskytnutie právnej pomoci, nevyužil systém poskytovania právnej pomoci určený fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv.

24. Za týchto okolností ústavný súd vyhodnotil postup najvyššieho súdu, ktorý dovolanie sťažovateľa odmietol z dôvodu nesplnenia osobitných podmienok dovolacieho konania spočívajúcich v obligatórnom spísaní dovolania zvoleným advokátom a obligatórnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní v súlade s § 447 písm. e) CSP, ako súladný so zákonom a zároveň ústavne konformný.

25. Vzhľadom na všetky už uvedené skutočnosti ústavný súd, posudzujúc zjavnú nedôvodnosť argumentácie sťažovateľa, odmietol relevantnú časť ústavnej sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

26. Predpokladom na vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu je kumulatívne splnenie troch podmienok: (i) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a ústavná sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená, prípadne neprípustná či nespôsobilá na ústavný prieskum z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu.

27. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, či podaná osobou, ktorá nie je oprávnená na podanie ústavnej sťažnosti, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovenie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

28. Pretože ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ako aj z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie, je zjavné, že v danej veci ide zároveň o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 383/2019). Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovел žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

29. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, zaoberať sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu